

Publikációk egy mérgező taplóról a fahéjszínű likacsosgombáról (*Hapalopilus nidulans*)

/Méreanyag a citotoxikus poliporsav./

2013. júliusáig mindössze négy *Hapalopilus rutilans* okozta mérgezéses eset volt publikálva. A cikkben két új esetről számoltak be.

Egy apa és 13 éves lánya gombát szedtek, azt májgombának (*Fistulina hepatica*) azonosították, majd ismeretlen mennyiséget fogyasztottak belőle.

A fogyasztást követő 12 óra múlva mindkét személy hasi fájdalomra panaszkodott, ezután hányinger, hányás, étvágytalanság, gyengeség, kettős látás és homályos látás következett.

Az apának vizuális hallucinációi is voltak. A fogyasztást követő két nap múlva a klinikai vizsgálatok többirányú gyors és akaratlan szemmozgásokat mutattak. Az apának egyensúlyi zavarai is voltak, és mindkét személynek a vizelete lila színű lett. (Egy könnyen azonosítható jele a mérgezésnek.)

A laborvizsgálatok a vérében megemelkedett kreatinin és vérkarbamid szintet mutattak ki, a vizeletben kóros fehérjetartalom és fehérvérsejt ürítést (proteinuria és leukocyturia) diagnosztizáltak mindkettejüknél, valamint az apánál tapasztalták a májenzim értékek enyhe emelkedését is. A vizelet a kislánynál két nap múlva, az apánál hét nap múlva normális színűre változott.

A teljes klinikai és biokémiai felépülés egy héten belül elérhető volt mindkét személy esetében.

/Forrás: Tender Nesting Polypore (*Hapalopilus rutilans*) poisoning: report of two cases - *Clinical Toxicology* Volume 51, 2013/

Egy másik leírás a gombában /gombákban(?), de jó lenne tudni, hogy még hány fajban, - főként a taplók közül - található meg ez a vegyület/ található poliporsavról.

Németországban 1986-ban és 1987-ben két különálló esetben három személyt érintett a *H. nidulans* okozta mérgezés.

A betegek a központi idegrendszer és a vese működési zavaraitól szenvedtek a gomba fogyasztása után, mely akár 40% poliporsavat is tartalmazhat szárazanyag tömegre vetítve.

Azon vizsgálatok során, amikor patkányokat poliporsavval tápláltak, a kutatók a gyomor fekélyeit, a vesetubulusok nefrotikus elváltozásait (a vese hajszálerek átteresztőképességének jelentős megnövekedése, ami együtt jár a vizelettel való nagy mennyiségű, kóros fehérje ürítéssel), a vérében megnövekedett karbamid- és kreatinin koncentrációt, továbbá szenzoros (érző) és motoros (mozgató) idegrendszeri zavarokat figyeltek meg az állatokon, összhangban a humán mérgezéseknél tapasztalt tünetekkel.

A hepatorenális szindróma (máj- és vesefunkció együttes zavara) metabolikus acidózisban (a vér anyagcsere zavar következtében fellépő túlzott savassága), hypokalaemiában (normálnál alacsonyabb kálium szint a vérplazmában) és hypocalcaemiában (alacsony kalciumion koncentráció a vérében) is megnyilvánult.

A kutatások alapján a toxikus hatásokat összekapcsolták a dihydroorotate dehydrogenase (DHODH) enzim bizonyos fokú gátlásával.

A fenti enzim gátlása a pirimidinek (szerves vegyületek alapváza) újra szintézisének romlásához és az RNS szintézis gátlásához vezet.

A felfedezés, miszerint a poliporsav a dihydroorotate dehydrogenase enzim ismert gátlója, arra készítette a kutatókat, hogy tumorellenes szerként teszteljék.

/Forrás: Polyporic Acid in Fungi: A Brief Note By Michael W. Beug, PhD/

Erdei Gombász Tanoda - www.napora.hu/gomba.html